

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SPORTIT

PROGRAMET E KURRIKULËS ME ZGJEDHJE TË GJIMNAZIT

MODULI: Kujdesi për Kafshë e Shoqërimin

Tiranë, 2016

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe Kodi KUJDESI PËR KAFSHËT E SHOQËRIMIT

Qëllimi i modulit

Një modul që njeh nxënësit me rëndësinë që kanë kafshët shtëpiake, rolin e tyre në shoqërinë e sotme, si dhe mundësi të karrierës në drejtime profesionale që lidhen me kujdesin ndaj kafshëve si dhe i aftëson ata të kujdesen për kafshët e shoqërimin dhe shpendët dekorativ.

Kohëzgjatja e modulit

Minimumi i detyruar 36 orë mësimore

Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit

RM 1 Nxënësi përshkruan rëndësinë dhe rolin e kafshëve të shoqërimin.

Përmbajtja:

- Historiku i kafshëve të shoqërimin dhe rëndësia e tyre.
- Llojet dhe përzgjedhja e qenit.
- Përkujdesja ndaj qenit.
- Ushqimet dhe dieta e qenve.
- Përzgjedhja e maces dhe trajnimi/stërvitja e saj.
- Ushqimet dhe dieta e maces.
- Riprodhimi i maceve shtëpiake.
- Përkujdesja veterinare për macet.
- Kujdesi për pëllumbat, trajnimi dhe të ushqyerit e tyre.
- Katër hapat e përkujdesjes ndaj kafshëve të shoqërimin.

Instrumentet e vlerësimit:

- Pyetje-përgjigje me gojë
- Test me shkrim.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet:

- të përshkruajë historikun, rëndësinë, rolin dhe vlerat e kafshëve të shoqërimin;
- të përshkruajë llojet dhe përzgjedhja e qenit;
- të interpretojë përkujdesjet ndaj qenit;
- të përshkruajë dhe ushqimet e qenve;
- të vlerësojë dietën e qenve gjatë të ushqyerit të tyre;
- të përzgjedhë macen;
- të përshkruajë teknikat e trajnimit/stërvitjes së maces;
- të përshkruajë ushqimet e maces;
- të vlerësojë dietën e maces gjatë të ushqyerit të tyre;
- të përshkruajë riprodhimin e maceve shtëpiake;
- të përshkruajë përkujdesjet veterinare për macet;
- të përshkruajë përkujdesjet kryesore për pëllumbat;
- të përshkruajë teknikat e trajnimit të pëllumbave;
- të përshkruajë mënyrën e të ushqyerit të pëllumbave;
- të theksojë katër hapat kryesorë të kujdesit ndaj kafshëve të shoqërimin.

RM 2 Nxënësi kujdeset për kafshët e vogla të shoqërimin.

Përmbajtja:

- Veshja e uniformës për kujdesin ndaj qenve e maceve.
- Dhënia e udhëzimeve për kujdesin ndaj qenve e maceve.

A. Kujdesi ndaj qenit

- Përzgjedhja e racës së qenit.
- Përcaktimi i moshës së dëshiruar të qenit.
- Përcaktimi i vendit të ushqyerjes dhe të fjetjes së qenit.
- Të ushqyerit e qenit.
- Kontrolli i vazhdueshëm i qenit për parazitë.
- Shëtitja me qenin jashtë ambientit të shtëpisë.
- Ushtrimi i lojërave të ndryshme me qenin.
- Kontrolli i vazhdueshëm veterinar i qenit.
- Vaksinimi i rregullt i qenit.
- Komunikimi i vazhdueshëm dhe i larmishëm me qenin.
- Mjetet dhe aksesorët e tjerë të përkujdesjes për qentë.

B. Kujdesi për macet

- Përzgjedhja e racës së maces.
- Përcaktimi i moshës së dëshiruar të maces.
- Përcaktimi i vendit të ushqyerjes dhe të fjetjes së maces.
- Të ushqyerit e maces.
- Kontrolli i vazhdueshëm i maces për parazitë.
- Shëtitja me macen jashtë ambientit të shtëpisë.
- Ushtrimi i lojërave të ndryshme me macen.
- Kontrolli i vazhdueshëm veterinar i maces.
- Vaksinimi i rregullt i maces.
- Komunikimi i vazhdueshëm dhe i larmishëm me macen.
- Mjetet dhe aksesorët e tjerë të përkujdesjes për macet.
- Zbatimi i rregullave të sigurisë, të higjienës personale të kafshës, si dhe të mbrojtjes së mjedisit gjatë përkujdesjeve të tyre.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet:

- të veshë uniformën e duhur për kujdesin ndaj qenve e maceve.
- të marrë në konsideratë në vijueshmëri udhëzimet e dhëna për kujdesin ndaj qenve e maceve.

A. Kujdesi ndaj qenit

- Të përzgjedhë racën e qenit që dëshiron sipas kriterëve të duhura.
- Të përcaktojë moshën e dëshiruar të qenit.
- Të përcaktojë vendin e ushqyerjes dhe të fjetjes së qenit sipas udhëzimeve.
- Të ushqejë qenin sipas dietës dhe moshës së tij.
- Të kontrollojë vazhdimisht qenin për parazitë.
- Të shëtitë qenin jashtë ambientit të shtëpisë.
- Të trajnojë apo të ushtrojë lojëra të ndryshme me qenin.

- Të kryejë kontrolle veterinare të vazhdueshme qenit.
- Të bëjë vaksinimin e rregullt të qenit në klinikën veterinare.
- Të komunikojë vazhdimisht dhe në mënyra të ndryshme me qenin.
- Të përdorë mjetet dhe aksesorët e tjerë të përkujdesjes për qentë.

B. Kujdesi për macet

- Të përzgjedhë racën e dëshiruar të maces.
- Të përcaktojë moshën e dëshiruar të maces.
- Të përcaktojë vendin e ushqyerjes dhe të fjetjes së maces.
- Të ushqejë macen sipas dietës dhe moshës.
- Të kontrollojë vazhdimisht macen për parazitë.
- Të shëtitë macen jashtë ambientit të shtëpisë.
- Të trajnojë apo ushtrojë lojëra të ndryshme me macen.
- Të kontrollojë vazhdimisht macen te mjeku veterinar.
- Të vaksinojë rregullisht macen në klinikën veterinare.
- Të komunikojë vazhdimisht dhe me mënyra të ndryshme me macen.
- Të përdorë mjetet dhe aksesorët e tjerë të përkujdesjes për macet.
- Të zbatojë me rreptësi rregullat e sigurisë, higjienës personale të kafshës, si dhe të mbrojtjes së mjedisit gjatë përkujdesjeve të tyre.

RM 3 Nxënësi kujdeset për shpendët dekorativ.

Përmbajtja

- Veshja e uniformës së punës.
- Përzgjedhja e kafazit për shpendë dekorativ.
- Përzgjedhja e mjeteve, pajisjeve dhe materialeve për kujdesin ndaj shpendëve dekorativ.
- Vendosja e shufrave prej druri në kafaz.
- Vendosja e tubave me ujë të pijshëm.
- Ushqyerja e shpendëve dekorativ.
- Përlllogaritja e racionit ushqimor me fruta.
- Përdorimi i perimeve dhe frutave në racionin ushqimor.
- Përzgjedhja ushqimeve të njoma në racionin ushqimor.
- Dhënia e vitaminave në formë pluhuri me ushqim.
- Përdorimi i lëndëve minerale në ushqim.
- Blerja e ushqimeve të gatshme me vlera të larta ushqyese.
- Këshillimi me veterinerin për shëndetin e shpendëve dekorativ.
- Zbatimi i masave profilaktike dhe mjekuese në tufën e papagajve.
- Pastrimi mekanik i kafazit për të hequr papastërtitë e ndryshme.

- Përzgjedhja dhe përgatitja e mjeteve që përdoren për pastrimin, larjen e enëve të ushqimit, të ujit dhe të kafazit.
- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik, të higjienës dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë përkujdesjes për shpendët dekorativ.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të veshë uniformën e duhur të punës;
- të përzgjedhë kafazin sipas llojit të shpendit;
- të përzgjedhë mjetet, pajisjet dhe materialet për kujdesin ndaj shpendëve dekorativ;
- të vendosë shufrat prej druri në vendin e duhur brenda në kafaz;
- të vendosë tubat me ujë të pijshëm brenda në kafaz;
- të ushqejë shpendët sipas veçorive;
- të përlllogarisë racionit ushqimor me fruta për shpendët;
- të përdorë perimet dhe frutat në menunë ditore;
- të përzgjedhë ushqime të njoma në racionin ushqimor;
- të përdorë vitaminat në formë pluhuri në ushqimin e shpendëve;
- të përdorë lëndë minerale në ushqimin e shpendëve;
- të bëjë ushqime të gatshme me vlera të larta ushqyese;
- të këshillohet me veterinerin për shëndetin e shpendëve dekorativ;
- të zbatojë me rreptësi masat profilaktike dhe mjekuese në tufën e papagajve;
- të pastrojë kafazin për të hequr papastërtitë e ndryshme;
- të përzgjedhë e përgatitë mjetet që përdoren për pastrimin dhe larjen e enëve të ushqimit, të ujit dhe të kafazit;
- të zbatojë me rreptësi rregullat e sigurimit teknik, të higjienës dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë përkujdesjes për shpendët dekorativ.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në shkollë si dhe në klinika veterinare.
- Mësuesi duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur shembuj dhe demonstrime konkrete të kujdesit ndaj kafshëve të shoqërimit.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete fillimisht në mënyrë të mbikëqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me çështje të kafshëve shtëpiake, kafshëve të shoqërimit dhe shpendëve dekorativ.
- Rekomandohet metoda e “lojës me role”, ku nxënësit kryejnë jo vetëm funksionin e pronarit të kafshës shoqëruese, por edhe të mjekut veterinar.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i

shkallës së arritjes së shprehive praktike për kujdesin ndaj kafshëve të shoqërimit dhe shpendëve dekorativ.

- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kritereve të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

**Kushtet e
e domosdoshme
për realizimin e
modulit**

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjedise dhe materialet e mëposhtme:

- Klasë e përshtatshme për zhvillimin e modulit.
- Katalogë, manuale, udhëzues, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.